

FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT
FRIDTJOF NANSEN INSTITUTE

Hvorfor havarete forslaget om norsk-svensk TSO? - Hva kan vi lære av dette?

Tor Håkon Inderberg, forsker FNI

Canes partnermøte, Polhøgda
17.06.09, Oslo

www.fni.no

Innhold

- Bakgrunnsbildet
- Hva skjedde?
- Hvorfor klarte man ikke å bli enige om et felles system?
 - Organisatorisk felt
 - Europeiske omgivelser
 - Politiske forhandlinger
- Hva kan vi lære av dette?
- Spørsmål om Sverige

FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT
FRIDTJOF NANSEN INSTITUTE

www.fni.no

Bakgrunnsbildet

- Norge og Sverige er i dag tett sammenknyttet
 - Første kabel privat Nea-Järpströmmen i 1960
 - Første offentlige i 1963
 - I dag: Fem kabler
- Gjensidig avhengighet
 - Felles marked med felles børs – fysisk koblet sammen
 - Sverige har overføring nord-sør
 - Norge har regulerbar kraft. Behov for å selge i våtår, kjøpe i tørrår
 - Hva skjer med mer vindkraft?

Prosessen I

- 1997: Konsulenter ser på ideen om nordisk TSO. Lav interesse.
- 2000
 - Tanken om en norsk-svensk/nordisk TSO oppstår – hos TSO på ledernivå
 - Sverige: politisk brems. Norge for.
- 2001-
 - Nordisk råd: Forslag om nordisk ISO. Ingenting vedtatt

Prosessen II

- 2007
 - Nordisk Ministerråd: "harmonisere nettsystemet"
 - Sverige er politisk motor
- 2008
 - Uformelle møter mellom Statnett og Svenska Kraftnät: Stor enighet
 - Sverige: Fortsatt ja
 - Norge: I september blir det kort og konsist nei
- Hvorfor det?

Organisatoriske felt

- Sterk overlapp i organisatoriske felt over grensen fremmet fusjon
 - Høy grad av uformelt samarbeid på TSO-nivå i mange år
 - Selv om det er kulturelle forskjeller

EU-politikk

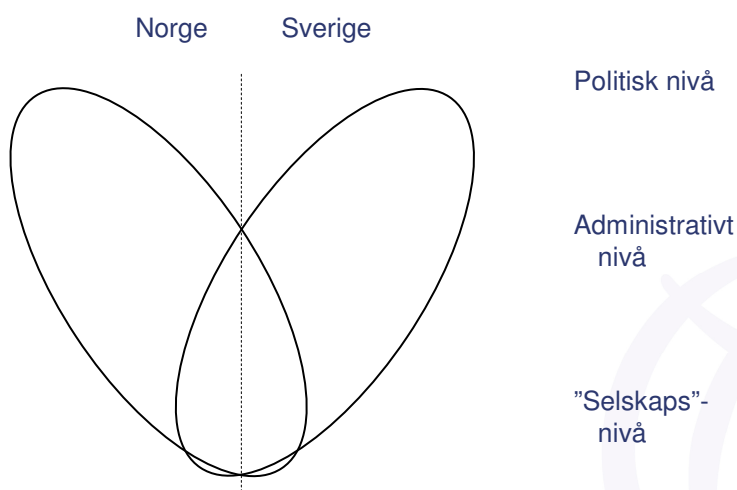
- EU behov for økt integrasjon av infrastruktur
- Men ikke klar retning på politikken
- Ikke mulighet til å hente legitimitet fra Europa om grenseoverskridende TSO

Politiske forhandlinger

- TSO-fusjon ble aldri forankret i politisk miljø – på noen sider
 - Førte ikke til forhandlingsvilje
 - Begge sider har vetomakt...
 - Men heller ingen sterkt engasjert

Organisatoriske felt

Konklusjoner – og lærdommer

- Europeiske omgivelser
 - Ingen klar retning fremmer ikke fusjon av TSOer
- Politiske forhandlinger
 - Fusjon av TSO ikke en viktig sak
- Organisatoriske felt
 - Behov for større integrering i toppen
- Ad hoc-forklaring
 - Individuer bidrar til å forklare både fremgang og brems

Spørsmål om Sverige

- Hvem bryr seg egentlig om nett i Sverige?
- Hvor mye fokus er det på Finland/Norge/kontinentet?
- Har TSOene i Norge og Sverige lik eller ulik rolle og posisjon i forhold til resten av energibransjen?
- Hvilke konsekvenser ville sammenslåing av TSOene fått?
- Har dere ideer til folk vi bør snakke med?